

tatibus. Ubicunque autem hæc unanimis fraternitas in Dei servitio, isdemque locus jam Deo favente tam in religione quam etiam in prædiis et in villis spatiatus est et exorevit, similiter et circum adhaerentia seu procul posita loca sanctorum omnipotenti Domino servientium cum sancta religione, statuimus ut, si quis violentus et rapax inquietare, aut ipsas res diripere, villasque cum omnibus adjacentiis suis sive appenditiis suis et omnibus quæ ad ipsius sancti monasterii Hiopullensis monachos et ejusdem sanctæ congregationis regulariter viventes pertinent, infringere tentaverit vel præsumpserit, præcipimus episcopo Guadamiro sedis Ausonensis, in cujus diocesi ipsum situm est monasterium, vel omnibus successoribus ejus, ut mea vice per exemplar hujus pagine, quisquis ille fuerit, nostra commonitione conveniatis et si potestis emendate et corrigite. Et si quidem emendaverit, gratiam et communionem intra sanctæ matris Ecclesiæ gremium ei permittimus. At si rebellis et improbus mea vestraque commonitione peccata emendare noluerit, vice beati Petri præcipimus quatenus illum furem et violatorem sanctæ Dei Ecclesiæ omnes supra nominati archiepiscopi et episcopi cum vestris successoribus sub anathematis vinculo innodate [innodetis], sitque pars ejus cum Datan et Abiron, quos et terra pro illorum vivos absorbit superbia. *Fiantque filii ejus orphani et uxor ejus vidua, parvuli [nutantes] transferantur filii ejus, et mendicent, et ejiciantur de habitaculis suis; scrutetur fenerator omnem substantiam ejus, et diripiant alieni labores ejus: non sit illi adjutor, nec sit qui misereatur pupillis ejus (Psal. cviii, 9). Et iterum: Omnis qui dixerit: Hæreditate possideamus sanctuarium Dei: Deus meus, pone illos ut rotam, et sicut stipulam ante faciem venti. Sicut ignis qui comburit silvam, et sicut flamma comburens montes, ita persequatur illos Deus, et adimpleat facies eorum ignominia, ita ut erubescant et conturbentur et confundantur et pereant (Psal. lxxxii, 13). Sintque maledictiones illæ super eum, quas Dominus super filios Israel, si eum audire contempserint, per beatum Moysen promulgavit. Sitque maledictus in civitate, maledictus in agro, maledictum cellarium ejus, maledictus fructus ventris ejus, et maledictus fructus terræ illius, maledicta armenta bovum ejus, et greges ejus ovium, maledictus egrediens et regrediens. Disperdat illum Dominus de terra velociter. Percutiat illum Dominus fame et siti, egestate, febre et frigore donec pereat. Tradat illum corruentem ante hostes ejus: sitque cadaver ejus in escam cunctis volatilibus cæli et bestiis terræ. Percutiat illum Dominus ulcere pessimo scabie quoque et prurigine, amentia et cæcitate ac furore mentis; et palpet in meridie, sicut palpare solet cæcus in tenebris. Et sicut Dominus beato Petro ejusque successoribus, quorum vicem, quamvis indigni, tenemus, potestatem dedit ut quodcumque ligarent super terram, ligatum esset in cælis, et quodcumque solverent super terram, solutum esset in cælis; ita illis, si*

A emendare noluerint, cælum claudimus, terram ad sepeliendum negamus; et demergatur in profundum inferni, solvatque ibi quod gessit usque ad novissimum quadrantem. Hanc sane epistolam non solis episcopis, sed etiam abbatibus vicinis aut longe remotis, qui sub hac norma regulariter degunt, quam Dominus per beatum sanxit Benedictum, dirigimus, ut nobiscum hujus excommunicationis stringant nodum: Quatenus si paucorum episcoporum excommunicationem contemnendam stultus ille putaverit, saltem multorum consensu ejus impietas frangatur, et membra, quæ pro invicem sollicita fuerint, quietius atque robustius in Christi corpore teneantur. Sane istam, per quam vobis loquimur, epistolam sigillo apostolicæ dignitatis atque auctoritatis insignimus, et tam in cænobio beatæ virginis Mariæ quam in reliquis sanctorum locis perpetuo conservandam tradimus. Valete in amorem Jesu Christi Domini nostri. Amen.

XII.

PRIVILEGIUM LEONIS VII PRO MONASTERIO CLUNIACENSI.
(Anno 936-39)

S. Odoni, abbati Cluniacensi, ejusque successoribus Saviniacum et Ambariacum curtes asserit, petente « Hugone glorioso rege una cum filio suo rege Lothario. »

[Bullar. Cluniac., 2].

LEO episcopus, servus servorum Dei, domino Odoni venerabili abbati Cluniacensis monasterii suisque successoribus in perpetuum.

C Desiderium, quod religioso proposito, et sanctorum locorum stabilitati pertinere monstratur, sine aliqua est, Deo auctore, dilatione perficiendum, et quoties in quibusdam ejus utilitatibus noster assensus et solitum apostolicæ auctoritatis exposcitur præsidium, ultro benignitatis intuitu nos convenis subvenire, et ratum pro integra securitate ex ratione solidare; ut ex hoc et ipsius venerabilis loci salus et indemnitas procuratur, et nobis quoque lucri potissimum præmium a conditore omnium Deo in sidereis arcibus præscribatur. Igitur quia noster dilectus filius Hugo gloriosus rex, una cum filio suo rege Lothario deprecatus est nostrum apostolatum, quatenus confirmassemus per nostrum apostolicum privilegium donum de duabus curtibus nomine Saviniaco et Ambariaco, quas ipse Hugo rex præcepti sui pagina dedit supradicto venerabili monasterio, quod in honore sanctorum apostolorum Petri et Pauli ædificatum est, tam pro salute animæ suæ parentumque suorum cum ecclesiis, terris, vineis, domibus, campis, pratis, pascuis, silvis, salictis, arboribus pomiferis et fructiferis diversi generis, vel infructiferis, puteis, fontibus, rivis aquæ perennis, ædificiis, adjunctis adjacentibusque suis cultis vel incultis, una cum familiis masculis et feminis ibidem vel ubique residentibus, et cum omnibus ad supra scriptas curtes generaliter et in integro pertinentibus, exceptis tribus personis, quas prædictus rex in suo præcepto sibi retinuit, sitas in

comitatu Lugdunensi. Nos vero inclinati precibus eorum, qui vicem apostolicam retinemus, quibusque cura omnium ecclesiarum commissa est, maxime istius monasterii, quod juri sanctæ Romanæ atque apostolicæ Ecclesiæ nobisque subjectum est, ita confirmamus ea omnia, sicut per præceptum prædictus filius noster donavit suprascripto monasterio, ut nullus homo parvus magnusve, vel cuiuscunque dignitatis audeat vel præsumat contra hujus nostri apostolici privilegii auctoritatem ipsa invadere vel rapere, sed secure et quiete perpetualiter in eodem monasterio permaneant. Pro quo etiam sub divini iudicii obtestatione promulgantes decernimus, ut nullo ingenio aut argumento auferre audeant, potius autem jure perpetuo in eodem venerabili monasterio, ut superius affixum est, afficiant, et in potestate atque ditione Odonis abbatis, vel omnium successorum suorum abbatum, seu monachorum ibidem Deo servientium permaneant disponenda ac possidenda. Si quis autem temerario ausu contra hujus nostræ apostolicæ præceptionis seriem pie a nobis promulgatam venire vel agere tentaverit, sciat se domini nostri apostolorum principis Petri anathematis vinculo innodatum, et cum diabolo et ejus atrocissimis pompis, atque cum Juda traditore Domini Dei et Salvatoris Jesu Christi in æternum ignem concremandum simulque et in voraginem tartareumque chaos demersus cum impiis deficiat. Qui vero pio intuitu custodes et obedientes atque observatores nostræ salutiferæ præceptionis extiterint, benedictionis gratia et celestis retributionis æterna gaudia a justo iudice Domino Deo nostro consequi mereantur.

XIII.

EPISTOLA LEONIS VII AD ADALDAGUM HAMBURGENSEM EPISCOPUM.

(Anno 937-39)

Illi pallium mittit.

[Apud Lappenberg, *Hamburg. Urkund.*, p. 42.]

Leo, episcopus et servus servorum Dei reverentissimo et sanctissimo ADALDADO sanctæ Hammaburgensis Ecclesiæ episcopo, quæ sita est ultra fluvium qui vocatur Albia, diebus vitæ tuæ tantummodo.

Si pastores ovium, etc., ut in bulla Nicolai I et Stephani V pro eadem Ecclesia, usque ab assumptione sanctæ Dei genitricis Mariæ... *Reliqua desunt in autographo.*

XIV.

EPISTOLA LEONIS VII AD FRIDURICUM MOGUNTINUM ARCHIEPISCOPUM.

(Anno 937-39).

Friduricum prodit « suum vicarium et missum in cunctis regionibus totius Germaniæ. » Permittit ut Judæos, nisi Christianam fidem suscipiant, civitatibus expellat; invitos vero baptizari vetat.

[Apud Wurdwein, *Epistolæ S. Bonifacii*, 373.]

Leo episcopus, servus servorum Dei, reverentissimo et sanctissimo confratri nostro FRIDURICO sanctæ Moguntiensis Ecclesiæ archiepiscopo.

A Diebus vitæ tuæ tantum... Fraternalitatis amore constringimur ei apostolicæ sedis moderamine convenimur : ut consultis fratrum, prout Dominus dederit, respondeamus, eosque apostolicæ sedis auctoritate instruamus : et quia dilectio vestra exigit apostolicæ sedis consulta, quæ vobis denegare nec debemus, nec possumus, eo quod et prædecessores nostros multarum regionum episcopis hoc egisse liquet, quod et nos, qui in eadem sede, Domino largiente, collati sumus, agere debere fraterna charitas compellit. Unde hanc sanctam catholicam et apostolicam, caput omnium Ecclesiarum, Romanam scilicet Ecclesiam, quæ semper sanctorum Patrum sincerissimas auctoritates in omnibus suis actibus sequitur nostramque apostolicam sedem consulere voluistis, procul dubio quæ agenda vobis sunt, irtractabiliter maudare curamus. Igitur quia in vestris litteris nostrum apostolatam expetere voluistis, quatenus nostra auctoritate vicarius et missus nostræ apostolicæ sedis totius Germaniæ vos concedamus esse ; et quod asseritis, quia prisci Moguntinæ sedis metropolitani a nostra apostolica sede ex auctoritate beatissimi Petri apostolorum principis vicarii et missi apostolici totius Germaniæ fieri meruerunt : scitote nos diligenter in scrinio sanctæ Ecclesiæ nostræ privilegiorum schedas, quæ a prædecessoribus nostris duobus, videlicet Gregorii, Zachariæ et Stephani, ut asseritis, Bonifacio vestræ sedis antistiti apostolica roboratione esse concessa, sub diligenti cura et vehementi sollicitudine vive est... ri percepimus, et unam schedam cum illa auctoritate tantum potuimus invenire. Unde quia totis præcordiis et humili supplicatione efflagitatis, ut nostra apostolica auctoritate præceptum et licentiam vobis nostra concedat clementia, quatenus vice nostra sceleratos et pravæ vitæ homines habeatis potestatem corripere, et ad viam veritatis vestris exhortationibus revocare : concedimus vobis vice nostra licentiam, eo quod vos hinc sanctæ sedi subjectionem et omnem fidelitatem exhibere promittitis, ex auctoritate beati Petri apostolorum principis damus vobis potestatem, ut sitis noster vicarius et missus in cunctis regionibus totius Germaniæ. Ut ubicunque episcopos, presbyteres, diaconos vel monachos contra canonum et constituta sanctorum Patrum, sive contra ecclesiasticam regulam excessisse reperietis, apostolica auctoritate juxta canonum et instituta sanctorum Patrum illos corrigere et ad viam veritatis reducere non omittatis. De Judæis autem unde vestra fraternitas nostram conquæsit auctoritatem, utrum melius sit eos sacræ subjugare religioni, an de civitatibus vestris expellere : hoc vobis præceptum mandamus, ut fidem sanctæ Trinitatis, mysterium Dominicæ incarnationis cum omni sagacitate et prudenti consilio Dei cum reverentia illis prædicare non desistatis, et si credere et baptizari toto corde voluerint, immensis laudibus omnipotenti Domino referimus gratias ; si autem credere noluerint, de civitatibus vestris cum nostra auctoritate illos ex-